

вершено другие. Пробирочная проба на свободную коагулазу оказалась здесь в 100% отрицательной с кроличьей и с человеческой плазмой 1:5 физраствора NaCl а в 95,2% с человеческой плазмой 1:25 бульона. Реакция на предметном стекле на связанную коагулазу оказалась отрицательной в 96,4%.

Автор приходит к выводу, что лучшим методом дифференциации *St. aureus* от *St. albus* является реакция на свободную коагулазу с применением кроличьей плазмы явзведенной физраствором NaCl 1:5. В случае необходимости ускоренной оценки можно применять в качестве ориентировочной пробы метод реакции на связанную коагулазу на предметном стекле.

Malik K. — The substitution of tests coagulase with the agglutination reaction in the form of lumps, in investigations on Staphylococcus.

The author investigated 750 strains of *Staphylococcus*, of which 500 were strains of coagulase-positive *Staphylococcus aureus*, and 250 were strains of

white coagulase-negative *Staphylococcus*. The strains investigated were isolated from food.

It was found that the *Staphylococcus aureus* showed a positive test-tube reaction to free coagulase with the use of rabbit plasma (1:5 with physiological solution of NaCl) in 100% and with the use of human plasma in 97% or only 85%. The watch-glass reaction for linked coagulase was positive, when human plasma was used in 81%. With the white *Staphylococci* the results were totally different. The test-tube reaction for free coagulase was 100% negative, both for rabbit and human plasma with salt solution (1:5) and 95,2% negative for human plasma with broth (1:25). The watch-glass test for linked coagulase was negative in 96,4%. As can be seen from the above investigations, the best method for distinguishing *Staphylococcus aureus* from white *Staphylococcus* was the reaction for free coagulase with rabbit plasma (1:5 with NaCl solution). When it is necessary to recognise the strain investigated quickly, the watch-glass reaction for linked coagulase can be used as an approximate method.

WANDA DUBIEŃSKA, HALINA LINOWSKA-MARCHOCKA

Badania nad zarobaczeniem kurcząt typu broiler na terenie woj. zielonogórskiego

Wojewódzki Zakład Higieny Weterynaryjnej w Gorzowie Wlkp.
Kierownik: dr J. CHWALIBOG

Celem pracy było uzyskanie danych o zarobaczeniu kurcząt typu broiler i stwierdzenie czy miało ono bezpośredni wpływ na wagę tuszek.

Badano przewody pokarmowe kurcząt typu broiler poddanych ubojowi w rzeźni drobiu w B. w okresie od 1 lipca 1965 r. do 23 czerwca 1966 r. Kurczęta pochodziły z terenu woj. zielonogórskiego z różnych powiatów i hodowli, tak państwowych, jak i prywatnych. Ogółem przebadano 1093 przewodów pokarmowych. Z tego 492 od kurcząt z hodowli prywatnych 322 od kurcząt z fermy PGR oraz 279 od kurcząt z PWD w R. Badano treść przewodów pokarmowych makroskopowo i mikroskopowo zmodyfikowaną metodą flotacyjną Fülleborna, oddzielnie jelit cienkich, oddzielnie jelit ślepych. Przy każdej nadesłanej partii przewodów pokarmowych podawano dane dotyczące ogólnej ilości, ciężaru i wieku kurcząt. Na tej podstawie obliczono średnią wagę pojedynczego ptaka dla każdej partii. Waga ta wahała się w granicach 1,04 do 1,43 kg, wiek natomiast wynosił od 7 do 12 tygodni życia.

Wyniki

Stwierdzono następujące rodzaje pasożytów:

- 1) glisty (*Ascaridia galli* — u 415 kurcząt — 39%),
- 2) nicienie żół.-jelit. (*Heterakis gallinarum* — u 115 kurcząt — 11%),
- 3) oocysty kokcydii jelit ślepych (*Eimeria tenella* — u 168 kurcząt — 16%).

Najczęściej stwierdzano inwazje mieszane. Przeciętny ciężar ptaków wahał się od 1,21 do 1,35 kg, a niezarobaczonych od 1,04 do 1,22 kg.

Interesującego materiału do badań dostarczyła ferma PWD w R. U kurcząt z tej fermy największe nasilenie inwazji glist przypadło na miesiące późno jesienne. W tym okresie stwierdzono sekcyjnie bardzo duże ilości glist. Ciężar ptaków osiągał w tym czasie przeciętnie 1,43 kg. Ostatnia partia kurcząt w 1965 r. była odrobaczona wraz z całą fermą z dodatnim wynikiem i w badaniach nie wykazano już zarobaczenia glistami.

Mimo to średni ciężar ptaków w wieku 11 tygodni wynosił przeciętnie tylko 1,22 kg.

W czerwcu 1966 r. w przesłanej partii przewodów pokarmowych z fermy PZD w R. stwierdzono znowu zarobaczenie glistami. Zapewne jaja glist odznaczające się dużą wytrzymałością na niską temperaturę i działanie czynników chemicznych przetrzymały w kur-nikach, a wiosenne ocieplenie stworzyło odpowiednie warunki dalszego rozwoju tychże jaj. Mimo to ciężar ubitych kurcząt w wieku 10 tygodni wynosił przeciętnie 1,30 kg, a więc wynik produkcji tychże serii był raczej korzystny. Heterakidozę stwierdzono w 11 fermach, jednak o małej intensywności. Oocysty kokcydii rozpoznano w 19 fermach w bardzo małych ilościach.

Z powyższych badań wynika, że inwazja omawianych pasożytów nie wpływa w zasadniczy sposób na wagę tuszek broilerów.

Zaobserwowane w badaniach różnice w wadze poszczególnych partii kurcząt, po wyeliminowaniu wpływu inwazji pasożytniczych, można tłumaczyć warunkami środowiskowymi indywidualnych ferm.

Adres autora: dr Wanda Dubieńska, Gorzów Wlkp., ul. Bohaterów Warszawy 4.